

Sygn. akt II Cz 548/13

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Maria Leszczyńska

Sędziowie: SO Janusz Kasnowski

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku B. W.

przeciwko M. W.

o egzekucję świadczenia niepieniężne

na skutek zażalenia wnioskodawczynie na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17 czerwca 2013 roku, sygn. akt XII Co 4835/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

sygn. akt: II Cz 548/13

UZASADNIENIE

Wnioskodawczynie wystąpiła z wnioskiem o zobowiązanie uczestnika w trybie egzekucji sądowej do umożliwienia jej swobodnego korzystania z części mieszkania położonego w B. przy ul. (...) zgodnie z orzeczeniem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy zawartym w pkt 2 wyroku z dnia 21 października 2010 r. wydanego w sprawie X C 2752/09 w określonym terminie pod rygorem nałożenia grzywny z zagrożeniem zamianą na areszt na wypadek jej nieuiszczenia w trybie art. 1053 kpc.

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie z wniosku B. W. z udziałem M. W. o egzekucję świadczenia niepieniężnego oddalił wniosek.

Sąd Rejonowy w uzasadnieniu orzeczenia wskazał, iż w pkt 2 powołanego wyroku nie określono czynności, do wykonania której lub do zaniechania której zobowiązany został pozwany, a jedynie ukształtowano uprawnienie stron dotyczące podziału do korzystania lokalu mieszkalnego, do którego stronom przysługuje wspólne prawo rzeczowe. W ocenie Sądu powoduje to, iż wskazane orzeczenie, pomimo formalnego opatrzenia go klauzulą wykonalności, w istocie rzeczy nie stanowi tytułu egzekucyjnego, albowiem nie nadaje się do wykonania w trybie egzekucji sądowej, jako że nie określa istoty zobowiązania dłużnika. Swoje stanowisko Sąd poparł uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 1978 r. (III CZP 30/77).

Niezależnie od powyższego Sąd Rejonowy stwierdził, iż zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa (III CZP 16/71, III CRN 315/81) przepisy art. 1049 kpc i 1050 kpc, dotyczą wymuszenia na dłużniku wykonania określonej czynności o charakterze zastępowalnym lub niezastępowalnym, jednak mając na myśli wyłącznie czynności (facere), a nie wydanie (dare). Jednakże biorąc pod uwagę treść wniosku, w ocenie Sądu, w sprawie nie chodzi o wykonanie czynności, lecz o wydanie części nieruchomości pozostającej we władaniu dłużnika, czyli o wypadek egzekucyjny uregulowany w art. 1046 § 1 kpc. Dla egzekucji z tego przepisu bez znaczenia jest czy wierzyciel zmierza do uzyskania własności, czy też posiadania nieruchomości. W konsekwencji ewentualna egzekucja winna być prowadzona nie przez sąd w trybie art. 1049 kpc lub art. 1050 kpc, lecz przez komornika sądowego w trybie art. 1046 § 1 kpc, pod tym jednak warunkiem, że wnioskodawczyni uzyska tytuł wykonawczy o treści warunkującej jego wykonanie w trybie egzekucji sądowej.

Mając powyższe na uwadze, w rozpatrywanej sprawie Sąd Rejonowy uznał, że wnioskodawczyni nie dysponuje tytułem egzekucyjnym określającym obowiązek dłużnika, a nadto że nie jest uprawniony do prowadzenia egzekucji obowiązku, którego wykonania wnioskodawczyni się domaga. Wobec tego na podstawie art. 1049 § 1 kpc a contrario orzeczono jak w sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie Sądu Rejonowego złożyła wnioskodawczyni zarzucając temu orzeczeniu naruszenie: art. 804 kpc poprzez jego niezastosowanie, art. 1051 § 1 kpc oraz art. 1051¹ § 1 kpc poprzez ich niezastosowanie i uznanie, że wniosek oparty był na przepisach art. 1049 § 1 kpc i art. 1050 § 1 kpc. Powołując się na powyższe wnioskodawczyni wniosła o uchylenie postanowienia Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie zmianę postanowienia przez uwzględnienie wniosku w całości. Jednocześnie wnioskodawczyni wniosła o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Uczestnik postępowanie nie zajął stanowiska w przedmiocie zażalenia wnioskodawczyni.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne. Przechodząc do jego rozpoznania Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji odnośnie braku podstaw do wykonania przedmiotowego orzeczenia zawartego w punkcie 2 wyroku z dnia 21 października 2010 r. w trybie egzekucji sądowej. Sąd Rejonowy słusznie stwierdził, że w sprawie nie chodzi o wykonanie czynności, lecz o wydanie części nieruchomości pozostającej we władaniu dłużnika, trafnie odwołując się do poglądu wyrażonego w uchwale Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej z dnia 13 stycznia 1978 r. (III CZP 30/77, OSNC 1978, nr 3, poz. 39), gdzie wskazano, że prawomocne rozstrzygnięcie o wspólnym mieszkaniu stron podlega egzekucji w trybie art. 1046 kpc, czyli w drodze postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez komornika. Zatem nie ma możliwości przeprowadzenia egzekucji w oparciu o art. 1049 § 1 kpc i art. 1050 § 1 kpc. Zaznaczyć jednak należy, że wyjątkowo, gdy chodzi o zamieszczone przy określeniu sposobu korzystania z mieszkania nakazy i zakazy, rozstrzygnięcie o wspólnym zamieszkanu byłych małżonków może być wyegzekwowane w trybie art. 1051 kpc.

Sentencja orzeczenia zawarta w punkcie 2 wyroku z dnia 21 października 2010r. nie zawiera żadnych nakazów lub zakazów dotyczących sposobu korzystania z mieszkania. Wobec tego nie ma racji skarżąca podnosząc, iż w oparciu o art. 1051 § 1 kpc i tym bardziej art. 1051¹ § 1 kpc możliwe by było prowadzenie egzekucji sądowej w niniejszej sprawie. Jak słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, omawiane rozstrzygnięcie ogranicza się jedynie do ukształtowania uprawnień stron w zakresie podzielonego mieszkania. Nie nakłada natomiast na byłych małżonków żadnych obowiązków w postaci zaniechania czynności lub nieprzeszkadzania w wykonaniu czynności. Wobec tego nie ma podstaw do zastosowania powyższych przepisów w niniejszej sprawie.

Reasumując, Sąd Okręgowy aprobuje pogląd Sądu Rejonowego o braku możliwości prowadzenia w sprawie egzekucji w trybie egzekucji sądowej.

Jednocześnie zaznaczyć należy, iż analiza treści omawianego rozstrzygnięcia zaprowadziła Sąd pierwszej instancji do zasadnego wniosku, iż orzeczenie to nie spełnia wymogów koniecznych do uznania, że stanowi ono tytuł egzekucyjny. Wobec tego, przedmiotowe rozstrzygnięcie o wspólnym mieszkaniu w obecnym kształcie nie może być także podstawą

egzekucji komorniczej w myśl art. 1046 § 1 kpc, pomimo że nadano mu klauzulę wykonalności, wobec czego formalnie stanowi tytuł wykonawczy. Uzupełniając Sąd Okręgowy zwraca uwagę, iż w powyższej uchwale Sądu Najwyższego wskazano, że orzeczenie o wspólnym mieszkaniu rozwodzących się małżonków winno być zredagowane tak, aby możliwe było jego wykonanie w drodze egzekucji. Powinno zatem zawierać orzeczenie o wydaniu wydzielonej części mieszkania i, w miarę potrzeby, określenie terminu tego wydania. Tymczasem sentencja omawianego rozstrzygnięcia nie zawiera takich orzeczeń, ograniczając się jedynie, o czym była już mowa, do ukształtowania uprawnień stron w zakresie korzystania z podzielonego mieszkania. Powyższe braki sprawiają, że nie jest możliwe jego wykonanie także w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez komornika.

W ocenie Sądu Okręgowego, nie ma racji skarżąca wskazując, iż Sąd Rejonowy naruszył art. 804 kpc. Jej wywody w tym zakresie są chybione. Istotnie, celem postępowania egzekucyjnego nie jest ponowne merytoryczne rozstrzygnięcie sporu lecz wykonanie tytułu wykonawczego. Zatem ani sąd ani też komornik działający jako organ egzekucyjny nie może badać zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem. Zakaz ustanowiony powyższym przepisem ma charakter bezwzględny i nieodwoalny, ale nie zwalnia to jednak organu egzekucyjnego od konieczności badania tytułu wykonawczego w zakresie nieobjętym dyspozycją przepisu art. 804 kpc. Konsekwencją tego jest przyjęcie, że sąd egzekucyjny i komornik są obowiązani badać tytuł wykonawczy pod względem formalnym, co obejmuje między innymi ocenę treści tytułu wykonawczego, co ma służyć jego prawidłowemu wykonaniu. Badanie w tym zakresie nabiera szczególnego znaczenia w sprawach, w których orzeczenie nie nakłada na dłużnika obowiązku zapłaty należności pieniężnej, zaś zobowiązuje go do określonego innego zachowania. Kontrola tytułu wykonawczego w tym zakresie ma wyjaśnić, czy tytuł wykonawczy nadaje się do wykonania. Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Sąd Rejonowy przeprowadził formalną kontrolę tytułu wykonawczego i prawidłowo ocenił, że jego treść nie nadaje się do wykonania w drodze egzekucji sądowej, czego konsekwencją było oddalenie wniosku. Zatem Sąd pierwszej instancji swoim postępowaniem nie naruszył dyspozycji art. 804 kpc.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc oddalił zażalenie.